

samorost

1-24

studentský časopis Lesnické školy v Písku

Téma čísla
Sokolnictví

**Rozhovor s kuchařkami
naší školní jídelny**

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři,

s radostí Vás vítám u jarního čísla Samorostu.

Děkuji všem stálým, ale i občasným dopisovatelům za jejich příspěvky. Samorost by bez vás rozhodně nebyl tak pestrý.

Chceš být i ty v týmu mladých kreativních lidí? Staň se součástí naší redakce! Jediné, co budeš potřebovat, je trocha chuti tvořit a pár chvil tvého času.

Doufám, že se Vám nové číslo bude líbit, přinese Vám nejen radost, ale i nové poznatky a podněty k zamyšlení.

Lucie Kočí

OBSAH ČÍSLA

Úvodní slovo / Lucie Kočí	2
Obsah	2
Ze života školy	
Týden v Anglii / Martin Navrátil	3
Pasování	
Aneta Králová, Anežka Kopelentová, Petra Brožíková, Michaela Stehlíková	4
Novoroční koupání / Elizabeth Collinsová	
Tříkrálová sbírka / Adam Černý	
Lyžařský kurz	
Aneta Králová, Anežka Kopelentová, Petra Brožíková, Michaela Stehlíková	5
Téma čísla	
Sokolnictví / Tomáš Kouba	6
Rozhovor	
Rozhovor s kuchařkami naší školní jídelny / Jana Svobodová, Eliška Jirásková	9
Různé	
Stávka zemědělců v Praze / Marika Štěpánová	11
Spěšný vlak to stanice Dospělosti / Kristýna Makrlíková	12
Studentská tvorba	
Poezie Víta Nedvěda	13
Fotografka Tereza Šustová	14
Poslední stránka	
Znovuzrození / Kristýna Makrlíková	16

TÝDEN V ANGLII *Martin Navrátil*

1. den

První den, hodně toho bylo,
ale co jiného nám zbylo.
Londýn, Tower Bridge
- hlavní cíle,
šlapali jsme dlouhé míle.

To není vše, je toho víc,
aspoň, že nebyl hic.
Tower a centrum města,
čeká nás náročná cesta.

Dorazili jsme do rodin,
bylo to asi v osm hodin.
Najíst, vykoupat a spát,
ráno na výlet musíme hnát.

2. den

Za kulturou jsme jet měli,
v krajině věže čněly.
Shakespeare, spisovatel
známý,
kouzlo Standfordu nás mámí.

Shakespeare za náma,
jedeme dále,
k Oxfordu a jeho slávě.
V univerzitě hodně míst,
nestíháme všechno číst.

Poté Windsor navštívit,
zkrátka hodně aktivit.
Projít město nás čeká,
večer mě vítá postel měkká.

3. den

Dlouhá cesta čeká nás,
míjíme krajiny ráz.
Stonehenge jako na dlani,
v dálce křičí havrani.

Krásné počasí vyšlo nám,
to každý musí uznat sám.
Třetí den v plné polní,
cítíme se volní.

Winchester a kulatý stůl,
zbývá nám jen dne půl.
Poté se vracíme zpět,
vítá nás londýnský svět.

4. den

Čtvrtý den ráno,
kam jdeme, je dáno.
Do města jedeme metrem,
procházíme opět centrem.

Památky nás kochají,
v úžasu nás nechají,
Parlament, London Eye,
s výhledem na celý kraj.

Do autobusu nastoupit,
cestu k moři podstoupit.
Konec výpravy už je tu,
srdečně vítáme Evropu.

PASOVÁNÍ

Aneta Králová, Anežka Kopelentová, Petra Brožíková, Michaela Stehlíková

Ke konci listopadu nás čekal den našeho pasování do cechu lesnického. Aulu školy obsadili rodiče, učitelé, my a hlavně žáci 3.B, kteří nás pasovali. Na začátku pasování měl pan ředitel proslov, při kterém nám předal pár rad do dalších let a popřál hodně lesnických úspěchů. Tohoto dne jsme se všichni báli, především kvůli pasovacímu nápoji, který naštěstí nebyl tak hrozný, jak nám všichni říkali. Z pasování jsme odešli s pasovacím listem, obtiskem roku 2024 na čele a se spoustou zážitků. Na tento den budeme vždycky rádi vzpomínat.

NOVOROČNÍ KOUPÁNÍ

Elizabeth Collinsová

Dne 3.1.2024 se uskutečnilo tradiční novoroční koupání u lávky Dagmar Šimkové. Účastnili se žáci 1. a 4. ročníku. Z řad učitelů se přidal pan ředitel Michal Grus a pan učitel Václav Hegenbart. Stojí také za zmínku pan učitel Bušina, který nás doprovázel na svém paddleboardu. Ač nebyl led ani sníh, pro mnohé z nás to byl obdivuhodný výkon. Těšíme se na další ročník!

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Adam Černý

Tradičně jako každý rok se letos počátkem ledna konala pod vedením pana zástupce Františka Čapka tříkrálová sbírka ve prospěch písecké charity. Účastníci tříkrálové sbírky vybaveni královskými plášti, korunami a svými hudebními nástroji, začali svůj pochod v areálu lesnické školy. Poté se průvod odebral směrem do města, kde obveseloval kolemjdoucí hrou na hudební nástroje. Za hraní a zpěv byli koledníci odměňováni finančními dary pro charitativní účely. Rádi bychom poděkovali všem dobrosrdečným lidem za jejich příspěvky pro píseckou charitu, jejíž celková hodnota byla 7135 Kč. Celé akci přálo i dobré počasí a skvělá nálada nás všechny doprovázela po celý den.

LYŽAŘSKÝ KURZ

Aneta Králová, Anežka Kopelentová, Petra Brožíková, Michaela Stehlíková

V polovině února naše třída vyrazila na lyžařský kurz do Železné Rudy. Dopoledne jsme vyráželi na svah nedaleko našeho ubytování. Odpoledne jsme trávili na procházkách po krásách Šumavy. Navštívili jsme Černé jezero, Kneippovy lázně, informační centrum v Železné Rudě a spousty dalších. Každý večer nám učitelé vymýšleli program na další dny a ukazovali nám krásy carvingu. I když nebylo tolik sněhu, dobře jsme si zalyžovali a společně si to užili.

SOKOLNICTVÍ

Sokolnictví je s lovectvím, myslivostí i lesnickými školami dnes již pevně spjato. Doby, kdy bylo jeho vykonávání vyhrazeno šlechtě, jsou pryč a řady sokolníků každým rokem vzrůstají. Sokolníkem se u nás nyní může stát téměř každý. Co to ale doopravdy je a co to obnáší?

Co je sokolnictví?

Sokolnictví je umění lovu s dravými ptáky, které k nám nejspíše přišlo ze stepí Asie a jeho stáří odhadujeme na více než 4000 let. Sokolník k ulovení kořisti využívá přirozených schopností dravých ptáků. Proti těm má však lovená zvěř mnoho obraných mechanismů a my tak můžeme pozorovat mnohdy vyrovnaný souboj predátora a jeho kořisti. Samotnému lovu však předchází složitý výcvik a dlouhé seznamování se s naším dravcem. Lze říct, že během výcviku se učí jak dravec, tak sokolník. Dnes sokolnictví využíváme nejen k lovu, ale také k biologické ochraně letišť a plodin, plašení holubů, kinematografii či ukázkám dravých ptáků pro veřejnost.

Co musí sokolník umět?

Sokolnictví je velmi specifická a náročná činnost, jenž vyžaduje mnoho znalostí z různých oborů. Sokolník musí mít splněny myslivecké zkoušky, mít znalosti ze zoologie a etologie dravých ptáků,

dobře se orientovat v právních předpisech, lovectví, historii sokolnictví a teorii výcviku dravých ptáků. V neposlední řadě musí mít sokolník dobré znalosti ve veterinární péči o své svěřence.

S kým vlastně lovíme?

Jak jste si jistě všimli, v textu používám výraz „draví ptáci“ nikoli „dravci“. Dravci jsou v sokolnictví jen jednou ze tří používaných skupin. Těmi jsou: Dravci (*Accipitriformes*), sokoli (*Falconiformes*) a sovy (*Strigiformes*). Dnes již víme, že sokoli mají geneticky blíže papouškům (*Psittaciformes*) (JARVIS Erich D.). Sokolníci používají vlastní rozdělení: **1) Dravci nízkého letu:** Z nich mezi nejpoužívanější k lovu patří jestřáb, káně Harri-sova a krahujec. S touto skupinou lovíme především zajíce, bažanty, kachny, straky a občasně holou zvěř srnčí.

Dravce na kořist většinou vypouštíme, či vrháme z rukavice. **2) Dravci vysokého letu:** Zde najdeme právě zástupce sokolů, jako jsou majestátní rarozi, všem dobře známý sokol stěhovavý, či i „obyčejná“ poštolka. Během lovu využíváme jejich schopnosti střemhlavého útoku z výšky na letící kořist. Lovíme s nimi tedy především zvěř pernatou. **3) Orli:** Poslední skupina je tvořena orly, kteří svou velikostí, silou, pamětí i náročností na výcvik předčí předchozí dvě skupiny. S orly lovíme především zvěř srnčí, zajíce a z šelem lišku. Sokolníci v Kazachstánu loví pomocí orlů i vlky. Sokolník, který se rozhodne pořídit si orla, by měl mít bohaté předchozí zkušenosti s jinými dravci, jako je například jestřáb. – S loveckými **sovami** se moc nesetkáme, avšak najdou se sokolníci, kteří k lovu používají výra velkého.

Sokolnictví a psi

Lovečtí psi hrají během sokolnických lovů mnohdy velkou roli. Jejich úkolem je vyhledávat, vyháňet, a především vystavovat zvěř. Ne již tak moc žádanou vlastností u „sokolnického psa“ je

aportování. U sokolníků se setkáme především s českými fousky, pointry a setry, avšak uplatnění může najít téměř jakékoli plemeno.

Jak se stát sokolníkem?

Cesta k tomu stát se sokolníkem je dlouhá a náročná. Přesto ten, kdo se rozhodne sokolnictví se věnovat, nebude se na ní nudit. „Adeptůra“ v sokolnickém středisku s přiděleným garantem trvá nejméně jeden rok. Mapu středisek nalezneme na stránkách Klubu sokolníků. V této době adept nabírá zkušenosti, učí se od ostatních sokolníků, jako honec se účastní sokolnických setkání (lovů) a dalších akcí. Po splnění všech náležitostí (lovecký lístek, 1 rok adeptůry, účast na akcích a schůzích...) může být připuštěn k náročné sokolnické zkoušce, která prověří jeho komplexní znalosti. Ten, koho však sokolnictví vážně baví a chce se mu věnovat, nebude mít problém.

Kouba Tomáš

Zdroje:

1. STERNBERG, Z. (1969): Sokolnictví. SZN
2. MIKULICA, O., PTÁČEK, J., KUČERA, M. (1988): Dravci a sokolnictví v ČSSR. SZN
3. SPEJCHAL, V. (2007): Dotkni se sokolnictví. Myslivost
4. V zajetí sokolnictví; 2020; V. AUGUSTÝN
5. Falconry for Beginners; 2008; L. W. HARRIS
6. JARVIS Erich D. et al. Whole-genome analyses resolve early branches in the tree of life of modern birds. *Science*. 2014, vol. 346, iss. 6215, s. 1320–1331.
7. <https://www.sokolnictvi.net/klub-sokolniku-2/sokolnicka-strediska>

ROZHOVOR S KUCHAŘKAMI NAŠÍ ŠKOLNÍ JÍDELNY

Rozhovor s kuchařkami z naší školní jídelny jsme se rozhodly udělat, abychom se podívaly i za pulty naší jídelny a zjistily o našich paních kuchařkách něco víc. Povídali jsem si s Ladou Novákovou (LN), Ludmilou Hanusovou (LH) a Danou Kropovou (DK).

Jaké jídlo připravujete nejraději?

LN: Za mě nejlehčí jsou asi mexický fazole.

LH: Rizoto, je to jednoduché.

DK: Taky asi to rizoto.

Jaké jídlo vaříte nerady? A proč?

LN: Nejhorší je asi pizza, protože děláme svoje těsto, hodně to zabere času a na těch 220-230 porcích, je to fakt makačka.

LH: Všechno, co je kynutý, zabere to moc času.

DK: Pizza, dělá se hodně porcích a je to dlouhé na přípravu.

Vaříte doma podle stejných receptů nebo podle jiných?

LN: Ne, jiný, víc doma dochucuji.

LH: Jiný, více dochucuji.

DK: Jiný.

Zde jsme měly velmi stejné odpovědi, všechny kuchařky nám pověděly, že si doma více ochucují.

Jaké jídlo je u studentů neoblíbenější?

LN: No, já bych řekla že zrovna ten hermelín, to máte rádi, a hodně ty smažený věci, smažák, hermelín, hodně taková ta hospodská jídla.

LH: Asi ten hermelín a smažený věci.

DK: Rozhodně hermelín.

Můžete nám popsat, jak probíhá den v kuchyni?

LN: Od rána, přijdu na půl šestou, začnou se připravovat snídaně, po snídaních je nástup na oběd, krájení masa, přílohy, polívka pak mezi 9-10 se připravují saláty, když nějaký jsou. Pak se umývá nádobí, samy si vytíráme, protože není nikdo, kdo by nám sem chodil. Když nás je málo jako tenhle týden, tak ještě pomáhá ranní směna odpoledne odvařit trochu a výdej.

Zajímavá nebo vtipná historka z kuchyně?

Tady nemůžeme nic napsat, paní kuchařky nám odpověděly, že bychom to potom nemohly zveřejnit :)

Jaké byly vaše zkušenosti se školní jídelnou?

LN: To už je dávno, nechutnalo mi tam, málo dochucovali. Jsem nerada chodila na obědy.

LH: Už si to moc nepamatuji, ale něco mi chutnalo, něco zase ne. Jak kdy.

DK: Dobrý, mě tam chutnalo.

Jak dlouho pracujete jako kuchařka?

LN: Pět let, jsem vyučená, ale dělala jsem 15 let mimo, 20 let mám oddělaných, ale jen pět v kuchyni.

Jak se řeší studenti s dietami a alergiemi?

LN: Vaříme jim jídlo zvlášť, máme tu dva s bezlepkovou dietou, pro ty máme zvláštní mouku, nesmíme jim zahušťovat klasickou mouku.

Co se dělá se zbylým jídlem?

LN: Na zbylé jídlo máme zbytkový kýble nebo sudy a ty si odváží nějaká firma. Nevím, co se s tím děje dál.

Rozhovor vedly Jana Svobodová a Eliška Jirásková

STÁVKA ZEMĚDĚLCŮ V PRAZE

Dne 19. února 2024 se konala masivní demonstrace zemědělců, kteří vyjádřili svůj nesouhlas s vládními opatřeními omezujícími jejich práva a snižujícími podpory pro zemědělský sektor. Stovky farmářů a zástupců z různých zemědělských organizací (např. Agrární komora ČR nebo Zemědělský svaz ČR) se shromáždily, aby protestovaly proti nedostatečnému financování zemědělství a nečinnosti vlády při řešení problémů, kterým čelí.

Protestní akce zahrnovala řadu projevů a transparentů. Řada protestujících se dopravila pomocí traktorů, které v některých úsecích Prahy způsobily kolaps. Zemědělci zdůrazňovali narůstající obtíže v důsledku stoupajících nákladů na provoz, poklesu zisku a nedostatečné ochrany proti nepříznivým klimatickým podmínkám.

Dne 7. března 2024 došlo opět k protestu zemědělců, tentokrát s podporou dalších skupin obyvatelstva, které se cítily ohroženy nedostatečným zájmem vlády o hospodářskou situaci venkova. Demonstranti požadovali okamžité kroky ke zlepšení podmínek pro zemědělské podnikatele, včetně zvýšení dotací, snížení vládních podmínek a lepšího přístupu k úvěrům.

Policie byla přítomna, aby zajistila bezpečnost a udržela klid během demonstrací, které probíhaly bez násilností. Zástupci vlády zatím nevydali oficiální prohlášení ohledně požadavků zemědělců, ale očekává se, že budou nuceni reagovat na tlak veřejnosti a přijmout opatření k podpoře zemědělského sektoru.

Marika Štěpánová

SPĚŠNÝ VLAK DO STANICE DOSPĚLOSTI

/úvaha/

Představte si, že je život jedna dopravní společnost. Nejlépe bych to přirovnala k vlakům. Jen co se narodíme, už nás šoupnou do první mašiny, která nese název dětství. Jede rychle, ale i tak je to vlak zastávkový. Staví například ve stanici Batolení, Lezení, První slova a tak dále. Našimi průvodčími jsou rodiče, a protože jsme většinou jedinými cestujícími, případně jsou s námi sourozenci, věnují nám svojí veškerou pozornost a na každou stanici nás pečlivě připravují. Pomáhají nám z vlaku vystoupit a zase se dostat zpět na své místo.

Takhle je tomu několik let, až pak přijde maminka průvodčí s tatínkem průvodčím a oznámí, že další zastávku budeš přestupovat do expresu jménem Dospívání. S novým vlakem přichází větší svoboda, ale i nepříjemný fakt toho, že budeš muset kupé sdílet s dalšími cestujícími. Novými průvodčími se stanou učitelé. Ti už ti nevěnují veškerou svojí pozornost a ze soukromých lekcí se stane společné učení. Také si dávej pozor, ať sedíš na svém místě a chováním neobtěžuješ spolucestující, jinak by se ti mohlo stát, že tě z vlaku vyhodí a ty si budeš muset hledat nový spoj.

Vlak odjíždí čím dál tím rychleji, skoro vůbec nestaví. Průvodčí křičí: „Nezastavujeme, jedeme dál!“ A my tak mjíjme další zastávku a zpomalíme jen na nádraží Test. Zde se vylodíme a zase vyběhneme zpět do rozjetého stroje tak, jak jsme se to naučili. Rychlejší průvodčí pochválí, pomalejší pokárá.

Takovýmto tempem to jde několik let, až pak jednoho dne přijde učitel s vážným výrazem a řekne: „Další stanici absolvujete sami.“ Strneme, je nám jasné, že následuje stanice Maturita. Zase se změní průvodčí, a kdo bude moc pomalý, nebo zakopne, bude muset počkat na další vlak.

Nastal den D. Všichni připraveni a upravení v jedné řadě. Naposledy nám věnuje průvodčí jeden povzbuzující úsměv a my se tak vydáváme ukázat vše, co jsme se za tu jízdu naučili.

Po pro většinu úspěšném složení zkoušky nás čeká překvapení. Žádný společný vlak už není a my jsme nuceni nastoupit každý do svého jednoho vláčku s jedním vagónem. Má jméno Dospělost. Cestujeme v něm sami a jsme svými vlastními průvodčími a strojvedoucími. Až postupem času si budeme moct připojit další vagóny z kupé pro větší pohodlí. Někdo jich bude mít více, jiní méně. Jedno ale bude mít naše jízda stejné. Je jen na nás, kde si uděláme další zastávku, kam naše koleje povedou a jak bude jízda probíhat.

Kristýna Makrlíková

POEZIE VÍTA NEDVĚDA

Vejděte dál

Zlatá síň tu na vás čeká,
místa je tu dost,
po zábavě postel měkká,
každý je tu host.

Stojím jako přikovaný,
nevěřím, co vidím,
za tím hlasem mámivým
se táhnou masy lidí.

Ref: Vejděte dál! Vejděte dál!
Máme plný sudy štěstí na příděl.
Tak čeho by ses bál?
Vejděte dál! Vejděte dál!
Máme plný sudy, nemáš na výběr.
A já se jenom smál.

Vysvětluj si, přemlouvej je,
řvi si z plných plic,
jenom mrháš energií,
nezmůžeš s tím nic.

Lidi jdou a nevidí,
kam je kroky ženou,
do života ve strachu
za betonovou stěnou.

Ref: Vejděte dál! Vejděte dál!
Máme plný sudy štěstí na příděl.
Tak čeho by ses bál?
Vejděte dál! Vejděte dál!
Máme plný sudy, nemáš na výběr.
A já se jenom smál.

Žádný sudy plný štěstí,
žádná zlatá síň,
každý sám si cestu klestí
ať už slovem nebo pěstí.

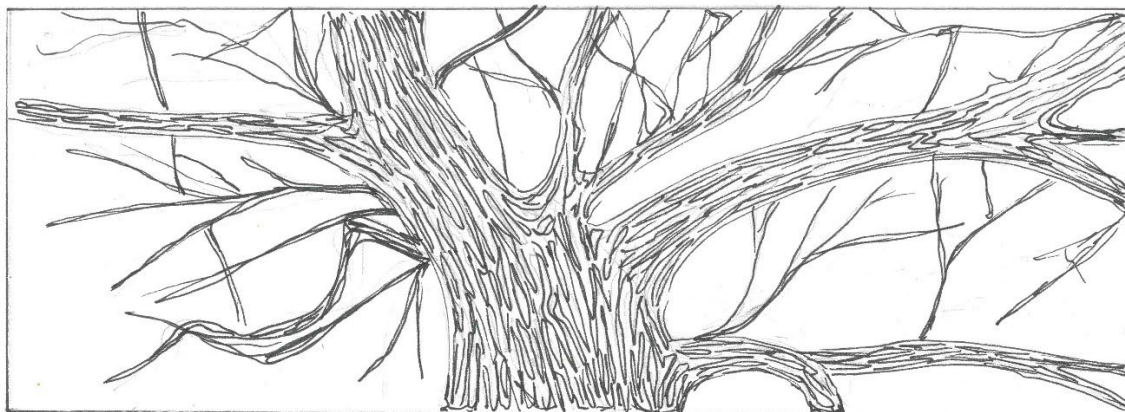
Avšak homo sapiens
si bude myslet dál,
že vše, co mu někdo slíbí,
že mu taky dá.

FOTOGRAFKA TEREZA ŠUSTOVÁ

Znovuzrození

Myslím si, že předjaro je jedno z nejnáročnějších období

Uzavírá se jeden dlouhý cyklus, který musela příroda absolvovat

Ale vždy když něco končí, cosi nového začíná

Kristýna Makrlíková

© SAMOROST – studentský časopis Lesnické školy v Písku; číslo 1, rok 2024

Šéfredaktorka: Lucie Kočí Redaktorka: Marika Štěpánová

Podpora: mig

Autorem umělecké fotografie na titulní stránce je Tereza Šustová. Fotografie v časopise jsou autorskými díly žáků, absolventů a zaměstnanců školy. Fotografie k článku Stávka zemědělců v Praze je převzata z webu Zemedelec.cz